

Informacija o presjeku zatečenog stanja u Ministarstvu kulture i medija na dan 31. oktobar 2023. godine sa ocjenom stanja i predlogom mjera i Predlog prioriteta za pripremu Programa rada Vlade za 2024. godinu

I PRESJEK ZATEČENOG STANJA U MINISTARSTVU KULTURE I MEDIJA NA DAN 31. OKTOBAR 2023. GODINE SA OCJENOM STANJA I PREDLOGOM MJERA

1. REALIZACIJA AKTIVNOSTI MINISTARSTVA KULTURE I MEDIJA IZ PROGRAMA RADA VLADE ZA 2023. GODINU

U skladu sa Programom rada Vlade za 2023. godinu planirano je 6 aktivnosti iz nadležnosti Ministarstva kulture i medija, od čega su tri tematske aktivnosti realizovane (50%), dok još uvijek nijesu realizovane tri normativne aktivnosti (50%).

Ministarstvo kulture i medija

Ukupno: **6** Realizovano: **3** Nerealizovano: **3** Procenat izvršenja: **50 %**

#	Tip	Sjednica	Kv.	RB	Naziv teme u Programu rada Vlade	
1	N		1	22	Predlog zakona o javnom medijskom servisu Crne Gore	
2	N		1	23	Predlog zakona o audio-vizuelnim medijskim uslugama	
3	N		1	24	Predlog zakona o medijima	
4	T	70	19.10.2023.	1	23	Medijska strategija Crne Gore 2023–2027. s Akcionim planom 2023–2024.
5	T	63	03.08.2023.	1	157	Nacionalni program razvoja kulture 2023–2027. s Akcionim planom 2023–2024.
6	T	50	26.04.2023.	1	158	Program zaštite i očuvanja kulturnih dobara za 2023. godinu

➤ **Obrazloženje nerealizovanih/realizovanih aktivnosti**

Predlog zakona o javnom medijskom servisu Crne Gore

Predloga zakona o javnom medijskom servisu Crne Gore, nalazi se u fazi interesornog usaglašavanja. Njegovo usvajanje u Skupstini Crne Gore može se očekivati uskoro.

Predlog zakona o audio-vizuelnim medijskim uslugama

Usvojen je Nacrt zakona o audiovizuelnim medijskim uslugama, koji smo u julu tekuće godine uputili u proceduru međuresornog usaglašavanja. Nacrt zakona je prvo upućen na mišljenje Agenciji za zaštitu konkurencije čije smo mišljenje dobili 22. septembra 2023. godine. Trenutno smo u svakodnevnoj komunikaciji sa Sekretarijatom za zakonodavstvo (zvanično dato na mišljenje 19. jula) i, u skladu sa njihovim sugestijama vršimo korekcije i obezbjeđujemo stručno-

metodološko jedinstvo u postupku pripreme zakona, drugih propisa i opštih akata u skladu sa Pravno-tehničkim pravilima za izradu propisa u Nacrtu zakona kao, sa Agencijom za elektronsku Mediju kao i sa Agencijom za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost iz nadležnosti Zakona o elektronskim komunikacijama, koji ta agencija direktno primjenjuje. Nakon uvrštavanja svih sugestija Sekretarijata za zakonodavstvo u tekst Predloga, isti će biti upućen Ministarstvu finansija, Ministarstvu javne uprave, Zajednici opština Crne Gore, Ministarstvu ekonomskog razvoja i turizma, Ministarstvu pravde i Ministarstvu evropskih poslova za mišljenje. Prema proceduri, Ministarstvo evropskih poslova traži sva mišljenja navedenih institucija, kao i tabelu usklađenosti Prijedloga, kako bi isti ponovo dostavilo Evropskoj komisiji na mišljenje.

Kao što je već navedeno, Ministarstvo kulture i medija konstantno ulaže napore da postigne međusektorsku harmonizaciju ovog propisa, što očekujemo u vrlo kratkom roku.

Predlog zakona o medijima

Predlog zakona o medijima nalazi se u fazi interesornog usaglašavanja. Njegovo usvajanje u Skupštini Crne Gore može se očekivati uskoro.

Medijska strategija Crne Gore 2023-2027. s Akcionim planom 2023– 2024.

Medijska strategija 2023–2027. s Akcionim planom 2023–2024. donijeta je na sjednici Vlade od 19. oktobra 2023. godine.

Nacionalni program razvoja kulture 2023–2027. s Akcionim planom 2023–2024.

Nacionalni program razvoja kulture 2023–2027. s Akcionim planom za 2023. i 2024. godinu donijet je na sjednici Vlade Crne Gore od 3. avgusta 2023. godine.

Program zaštite i očuvanja kulturnih dobara za 2023. godinu

Program zaštite i očuvanja kulturnih dobara za 2023. godinu donijet je na sjednici Vlade od 26. aprila 2023. godine. U okviru Programa podržano je 45 projekata u ukupnom iznosu od 694.400 eura.

2. REALIZACIJA AKTIVNOSTI/PROGRAMA/PROJEKATA IZ NADLEŽNOSTI MINISTARSTVA SA PREDLOGOM MJERA PO OBLASTIMA

➤ KULTURNO-UMJETNIČKO STVARALAŠTVO

Likovna umjetnost: Priprema i diseminacija nacionalnog poziva za učešće naših likovnih umjetnika u okviru dvije aktivnosti asocijacije *BJCEM - Bijenale mladih umjetnika Evrope i Mediterana*, a koje se odnose na selektovanje i nastup naših mladih umjetnika (do 35 godina) u Milanu, kao i na učešće u *Bodies of Work* programu radionica na kojem nas je posljednji put reprezentovala Milka Delibašić 2018/2019-te godine, na radionici na Kipru. Redovne aktivnosti u okviru asocijacije, koje se tiču organizacije rada i daljeg učešća Ministarstva kulture i medija u asocijaciji kroz reprezentovanje savremene mlade scene.

U skladu sa Akcionim planom Nacionalnog programa razvoja kulture 2023-2027., naredne 2024. godine je u planu rješavanje pitanja statusa strukovnih udruženja i utvrđivanje njihove

reprezentativnosti (*ULUCG* u oblasti likovne umjetnosti) i to od II do IV kvartala pa shodno tome, biće pripremljeni materijali za odlučivanje shodno procedurama, koje Ministarstvo odredi u cilju realizacije pomenute aktivnosti.

Pozorišna i filmska djelatnost: U komunikaciji sa Američkom akademijom filmske umjetnosti i nauke, realizovana je procedura za kandidaturu Crne Gore za nagradu Oskar 2024. u kategoriji za Najbolji međunarodni film iz 2023. godine. Na ovaj način su stvoreni uslovi za kandidaturu Crne Gore za nagradu Oskara - 2025. godini.

U okviru Nacionalnog programa razvoja kulture 2023-2027. godine usvojeni su predlozi za unapređenje propisa iz oblasti pozorišne djelatnosti i to: Zakona o pozorišnoj djelatnosti i Zakona o kinematografiji, čija je izmjena i dopuna planirana za IV kvartal 2024. godine.

Pored toga, kontinuirano su praćene domaće pozorišne i filmske scene i manifestacije od posebnog kulturnog značaja, kao održavana komunikacija i rad sa ustanovama iz pozorišne i filmske djelatnosti, koje su u nadležnosti Ministarstva kulture i medija.

✓ Predlog mjera:

- Unapređenje godišnjeg Konkursa za sufinansijsku podršku projekata i programa u oblasti kulturno-umjetničkog stvaralaštva;
- Kontinuirani nadzor nad radom ustanova iz pozorišne i filmske djelatnosti (JU Crnogorsko narodno pozorište, JU Kraljevsko pozorište "Žetski dom" JU Filmski Centar Crne Gore) kroz praćenje godišnjeg plana i programa rada institucije;
- Praćenje implementacije Zakona o kulturi, u pogledu podsticanja međunarodne saradnje, razmjene programa i gostovanja, zastupljenosti i ravnomjernog regionalnog razvoja teatra kao i u pogledu veće dostupnosti sadržaja licima sa invaliditetom;
- Veće angažovanje umjetničkog kadra u nacionalnim teatrima;
- Razvoj filmske i pozorišne djelatnosti kroz podršku u obezbjeđivanju prostornih i tehničkih kapaciteta;
- Stvaranje uslova da se pozorišne predstave igraju i izvan matičnih scena;
- Digitalizacija bioskopskih sala u gradovima Crne Gore (Plužine, Danilovgrad, Tuzi, Žabljak).

Muzička i muzičko-scenska djelatnost: Kada je u pitanju oblast muzičke i muzičko-scenske djelatnosti Ministarstvo kulture i medija je fokusu pažnje stavilo podršku talentovanim mladim umjetnicima za odlazak na stručno usavršavanje, učešće na međunarodnim takmičenjima ili programima međunarodne saradnje.

Organizovane su poslovne aktivnosti vezane za rješavanje predmeta iz oblasti muzičke umjetnosti, pristiglih u toku 2023. godine, a koje su obezbjeđivale podršku mladim muzičkim umjetnicima u vidu ustupanja Multimedijalne sale Ministarstva kulture i medija za potrebe snimanja svog programa, a u svrhu učešća na međunarodnim on-line takmičenjima ili za finansijsku pomoć za odlazak na master class kod renomiranih profesora instrumenta. Takođe, Ministarstvo kulture i medija je ustupalo salu za održavanje koncerata renomiranih umjetnika i održavanje međunarodnih festivala u organizaciji Muzičke akademije Univerziteta Crne Gore. Pored toga, značajne su podrške mladim talentovanim umjetnicima za školovanje u inostranstvu u cilju podsticanja razvoja i afirmacije talenata. Na svjetski dan muzike, Ministarstvo kulture i

medija je organizovalo koncert na dvorskom trgu uz učešće učenika muzičke škole „Savo Popović“, sa Cetinja i studenata Muzičke akademije.

Ono što je izazov i prioritet u narednom periodu je obezbjeđivanje uslova za rad mladih umjetnika, koji se još uvijek školuju, ili afirmisanih muzičara koji nemaju adekvatne prostorne ili materijalne uslove za rad.

✓ Predlog mjera:

- podrška muzičkim festivalima od posebnog značaja;
- podrška talentovanim mladim umjetnicima;
- podrška folklornim i horskim ansamblima, koji se bave čuvanjem kulturne baštine;
- podrška obrazovnim institucijama koje se bave muzičkom umjetnošću u obezbjeđivanju materijalnih uslova za rad i razvoj umjetnika (kupovina muzičkih instrumenata);
- podrška za realizaciju kompleksnih muzičko-scenskih projekata;
- podrška istraživačkim projektima.

Književnost, prevodilaštvo i izdavačka djelatnost: U oblasti književnosti, prevodilaštva i izdavačkoj djelatnosti uspješno je završen konkurs za sufinansiranje projekata i programa od javnog značaja u oblasti kulturno-umjetničkog stvaralaštva; odlazak na prvo zasjedanje komisije TRADUKI mreže u Temišvaru u maju 2023. godine; učešće u odabiru projekata za književno prevođenje i sufinansiranje festivala u zemljama koje su članice mreže; učešće na sastancima radne grupe za sprovođenje i praćenje mjera za unapređenje položaja LGBT populacije; priprema odgovora na pristigle predmete iz oblasti književnosti, učešće u sprovođenju aktivnosti za dodjelu Njegoševe nagrade za 2023. godinu; učešće u organizovanju tribina povodom proslave i obilježavanja Dana kulture 13. novembra; rad na osmišljavanju i implementaciji konkursa „Kultura mladih-kultura budućnosti“; praćenje Ratkovićevih večeri poezije, Festivala fantastičke književnosti Refestikon i sajмова knjiga, učešće u organizaciji konferencije „Vrijeme kreativnosti“.

✓ Predlog mjera:

- Izmjena zakonodavnog okvira u oblasti kulture (Izmjene i dopune Zakona o kulturi);
- Priprema i implementacija strategije za međunarodnu promociju crnogorskog književnog stvaralaštva gostovanjima na relevantnim sajmovima knjiga poput Sajma knjiga u Lajpcigu (mart 2024);
- Razmatranje aktivnosti na otkupu knjiga za potrebe biblioteka;
- Bolje širenje informacija o javnim pozivima i konkursima u domenu književnosti, prevođenja i izdavačke djelatnosti;
- Organizovanje radnih sastanaka sa izdavačima, predstavnicima Traduki mreže i evropskim izdavačkim kućama, kako bi došlo do potencijalnih prevoda, kao i obuke naših izdavača u domenu prodaje autorskih prava i efikasnijeg međunarodnog predstavljanja crnogorskih pisaca i spisateljica;
- Uraditi istraživanja regionalnih iskustva i realizovanje konceptualizacije modela Agencije za knjige.

➤ **Konkursno sufinansiranje programa/projekata u oblasti kulture**

U skladu sa članom 77 i 69 Zakona o kulturi, Ministarstvo kulture i medija je, kroz **Odluku o sufinansiranju projekata/programa od značaja za ostvarivanje javnog interesa u oblasti kulturno-umjetničkog stvaralaštva u 2023. godini**, podržalo 244 projekta/programa ukupne vrijednosti **925.613,00€ u visini od 50%** ukupnih sredstava potrebnih za njegovu realizaciju i to: u oblasti prevođenja i časopisa 14 projekata - ukupne vrijednosti 20.800€, u oblasti muzike i muzičko –scenske djelatnosti 6 projekata - ukupne vrijednosti 28.750,00€, u oblasti zajedničkog učešća na međunarodnim festivalima i manifestacijama 10 projekata - ukupne vrijednosti 41.500€, u oblasti likovne umjetnosti 20 projekata - ukupne vrijednosti 43.200€, u oblasti pozorišne djelatnosti 6 projekata - ukupne vrijednosti 72.850€; u oblasti književnosti i izdavaštva 60 projekata - ukupne vrijednosti 86.825€, u oblasti razvoja kulture na sjeveru 66 projekata - ukupne vrijednosti 200.758€, u oblasti manifestacija i festivala 56 projekata/programa - ukupne vrijednosti 431.200€.

U toku je i javni konkurs za sufinansiranje projekata/programa u oblasti kulture i umjetnosti pod nazivom „Kultura mladih - kultura budućnosti“, koji ima za cilj da podstakne potencijalne aplikante da prijave projekte/programe kojima proširuju postojeće kulturne sadržaje u skladu sa interesovanjima i potrebama djece i mladih i osmisle načine za osnaživanje djece i mladih kroz oslobađanje njihovog kreativnog potencijala, samostalno i/ili u saradnji sa predstavnicima lokalne zajednice. Evaluacija konkursnih prijava je u toku.

✓ Predlog mjera:

- **Unapređenje konkursa kroz jasno definisanje procedura istih, kao i procedura za monitoring i izvještavanje o realizaciji projekata.**

➤ **Normativna djelatnost**

U okvirima **normativne djelatnosti izazov** je inoviranje pravnog okvira za **Predlog izmjena i dopuna Zakona o kulturi**. Završen je postupak izbora predstavnika NVO u sastavu radnog tijela, kao i proces javnih konsultacija sa zainteresovanom javnosti za izmjenu propisa.

Takođe, kao akt koji je **potrebno inovirati shodno Zakonu o kinematografiji i određenim trendovima u praksi je Uredba o bližim kriterijumima, načinu i postupku ostvarivanja prava na povraćaj dijela sredstva utrošenih za proizvodnju kinematografskog djela.**

Kroz aktivnosti sprovedene u prethodnom periodu koje se odnose na reorganizaciju postojećih ustanova, poput ustanove Centar savremene umjetnosti Crne Gore u Muzej savremene umjetnosti Crne Gore, uočena je namjera da se institucionalna reforma aktivnije odvija.

Ministarstvo kulture i medija u domenu svojih nadležnosti prati tok manifestacija od posebnog značaja za kulturu Crne Gore. Ovoj kategoriji pripadaju sljedeće manifestacije i festivali: Kotor art, Filmski festival Herceg Novi-Montenegro film festival, Ratkovićeve večeri poezije i Barski ljetopis.

✓ Predlog mjera:

- **Formiranje radne grupe za izmjenu propisa u oblasti kulture, kinematografije, manifestacija i festivala od posebnog značaja, kao i sprovođenje postupka širokih**

konsultacija sa predstavnicima strukovnih udruženja, kroz organizovanje više sastanaka.

➤ **Statusna pitanja umjetnika/stručnjaka u kulturi**

U domenu pitanja koja se odnose na ostvarivanje **statusnih prava samostalnih umjetnika i stručnjaka u kulturi** i istaknutih kulturnih stvaralaca, u okviru prava vezanih za status samostalnih umjetnika nastavljene su uplate doprinosa za ostvarivanje prava na zdravstvenu zaštitu i obaveznih socijalnih osiguranja za 124 umjetnika. Komisija nije zasijedala od 2021. godine po ovom osnovu. U obradi je trenutno 26 zahtjeva, a sve radi pripreme za sazivanje sjednice Komisije. Komisija je u mandatu do oktobra 2024. godine, ali je potrebno izmijeniti rješenje o obrazovanju komisije u pogledu lica koja više nijesu u mandatu, kao i u pogledu lica iz strukovnih udruženja koja nijesu na pozicijama u kojima su bili u vrijeme donošenja rješenja.

Vežano za **status istaknutog kulturnog stvaraoca** koji se odnosi na najveći rang kulturnih stvaralaca u oblasti crnogorske kulture, trenutni nosioci ovog statusa su 36 korisnika. Komisija nije zasijedala od 2021. godine, a trenutno je u pripremi 6 zahtjeva za regulisanje statusa. Komisija je u mandatu do oktobra 2024. godine, ali imajući u vidu protok vremena od poslednje sjednice Komisije, potrebno je provjeriti validnost članova Komisije i pripremiti dokumentaciju za sazivanje sjednice Komisije.

✓ **Predlog mjera:**

- **aktivirati rad Komisija;**
- **unaprijediti informacije na portalu Ministarstva kulture i medija u pogledu dokumentacije koja dokazuje ispunjenost uslova za ostvarivanje statusa;**
- **tražiti podršku za formiranje informacionog programa koji će obezbijediti praćenje i evidenciju statusa umjetnika, donošenje rješenja o sticanju, produženju i prestanku statusa, kao i izdavanju uvjerenja i donošenju rješenja o plaćanju.**

➤ **KULTURNA BAŠTINA**

Ministarstvo kulture i medija započelo je izradu tri predloga zakona o izmjenama i dopunama i to za: **Zakon o bibliotečkoj djelatnosti** (Izmjenama odredbi ovog zakona unaprijediće se postojeći normativni okvir što predstavlja ključni osnov za uspostavljanje i primjenu savremenih standarda u bibliotečkoj djelatnosti, posebno kada su u pitanju OSI); **Zakon o muzejskoj djelatnosti** (Izmjenama odredbi ovog zakona unaprijediće se postojeći normativni okvir, što predstavlja ključni osnov za uspostavljanje i primjenu savremenih standarda u muzejskoj djelatnosti, posebno kada su u pitanju OSI) i **Zakon o zaštiti kulturnih dobara** (izmjenama odredbi ovog zakona unaprijediće se postojeći normativni okvir, posebno u dijelu postupka izdavanja licenci, odnosno relicenciranja, što predstavlja ključni osnov za uspostavljanje i primjenu savremenih standarda u zaštiti i očuvanju kulturnih dobara Crne Gore).

Ministarstvo kulture i medija je, nakon sprovedenog javnog poziva za dostavljanje predloga i sugestija i poziva za predstavnika NVO radnim tijelima u avgustu 2023. godine, obrazovalo radna tijela za izradu teksta predloga za sva tri zakona, koja su imala konstitutivne radne sastanke na kojima su predsjednici tih radnih tijela predočili članovima istih, u kojem dijelu će se mijenjati

navedeni zakoni. Radno tijelo će tekst izmjena i dopuna Zakona o zaštiti kulturnih dobara finalizovati tokom decembra i dostaviti Sekretarijatu za zakonodavstvo na mišljenje. Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti kulturnih dobara (usvajanje na Skupštini rok II kvartal 2024.). U odnosu na Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o bibliotečkoj djelatnosti i Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o muzejskoj djelatnosti radna tijela će finalizovati tekst izmjena i dopuna do kraja novembra i dostaviti ga Sekretarijatu za zakonodavstvo na mišljenje. Predlog zakona o izmjenama i dopunama dva zakona (usvajanje na Skupštini rok I kvartal 2024. godine.).

Za razvoj muzejske djelatnosti u svakoj državi, važno strateško pitanje je planiranje i organizovanje muzejske mreže, kao muzeološkog, stručnog povezivanja muzejskih jedinica u jedinstven informacijski sistem, a sve u cilju zaštite pokretnog kulturnog nasljeđa kao izvora informacija o geografskom prostoru i identitetu svih građana. Takođe, propisano je i obavljanje poslova muzejskog informacionog centra u okviru organizacione jedinice Narodnog muzeja, koji još uvijek nije u funkciji.

Kada je u pitanju bibliotečka djelatnost, istu, pored Nacionalne biblioteke "Đurđe Crnojević" i Biblioteke za slijepe, obavljaju i javne ustanove čiji je osnivač određena opština, i to: Gradska biblioteka Herceg Novi, Gradska biblioteka i čitaonica „Njegoš“, Cetinje, Narodna Biblioteka „Radosav Ljumović“, Podgorica, Narodna Biblioteka „Njegoš“, Nikšić, Narodna Biblioteka Rožaje, Narodna Biblioteka „Stevan Samardžić“, Pljevlja i Narodna Biblioteka Budve. U ostalim opštinama narodne biblioteke djelatnost obavljaju kroz radne jedinice centara za kulturu, dok opštine Petnjica, Gusinje, Tuzi i Zeta, kao nove opštine, nemaju narodne biblioteke. Nadalje, pored 13 visokoškolskih i 10 specijalizovanih biblioteka, biblioteke Crnogorske akademije nauka i umjetnosti kao i oko 220 školskih biblioteka, može se reći da je mreža biblioteka na nacionalnom nivou, razvijena. Takođe, matična bibliotečka djelatnost je ustanovljena, kao i informacijski sistem, odnosno COBISS platforma za popis bibliotečkih jedinica. Statistički podaci u pogledu uslova za obavljanje bibliotečke djelatnosti, vode se na godišnjem nivou, kroz evidenciju matične službe Nacionalne biblioteke »Đurđe Crnojević«, a u saradnji sa ostalim matičnim bibliotekama. Propisima iz oblasti ove djelatnosti, kao poseban mehanizam zaštite bibliotečke građe, uveden je sistem utvrđivanja uslova za obavljanje ove djelatnosti i upis u Registar koji je u nadležnosti Nacionalne biblioteke.

Ostale djelatnosti zaštite i očuvanja kulturne baštine, konzervatorska, arhivska i kinotečka, obavljaju se u okviru navedenih organa državne uprave i javnih ustanova čiji je osnivač Crna Gora. Nadalje, za razliku od Državnog arhiva, koji ima posebna odjeljenja u opštinama, Uprava za zaštitu kulturnih dobara i Centar za konzervaciju i arheologiju nemaju odjeljenja u svim opštinama, tako da im je otežano obavljanje djelatnosti, zbog organizacije i nedostatka odgovarajućeg stručnog kadra, posebno kada je u pitanju Uprava. Složenost procedura koje su propisane Zakonom o zaštiti kulturnih dobara, širok dijapazon poslova ova dva pravna subjekta, posebno Uprave dovodi do nagomilavanja poslova i neizvršavanja u mjeri u kojoj bi to bilo potrebno, kao na primjer u dijelu utvrđivanja kulturnih vrijednosti dobara, praćenju stanja i provjeri kulturnih vrijednosti registrovanih kulturnih dobara, izdavanja konzervatorskih uslova, davanju saglasnosti na projektnu dokumentaciju, prijemu radova na kulturnim dobrima, vršenju mjera zaštite na kulturnim dobrima, sprovođenju arheoloških i drugih istraživanja i slično. Nadalje, i pored postojanja Registra kulturnih dobara, koji se vodi od 1961. godine, neophodno je uspostaviti informacijski sistem kulturnih dobara, koji je, shodno Zakonu, u nadležnosti Uprave za zaštitu kulturnih dobara.

Također, evidentan je nedovoljan broj stručnog kadra u Direktoratu za kulturnu baštinu, koji vrši najsloženije poslove u sistemu zaštite i očuvanje kulturne baštine, kako na nacionalnom tako i na međunarodnom nivou kada su u pitanju UNESCO dobra svjetske baštine i promocija nacionalne kulturne baštine na međunarodnom nivou.

Unapređenje sistema zaštite kulturne baštine je mjera koja se odnosi na jačanje institucionalnog i zakonodavnog okvira koji će omogućiti stvaranje savremenih uslova u ovoj oblasti.

➤ **Predlog mjera:**

- **Izrada strateškog dokumenta o zaštiti i upravljanju kulturnom baštinom;**
- **Izrada informacionog sistema kulturnih dobara;**
- **Izmjene i dopune normativnih akata iz oblasti kulturne baštine;**
- **Jačanje institucionalnog sistema iz oblasti kulturne baštine sa posebnim akcentom na konzervatorsku djelatnost;**
- **Završetak izrade digitalnog registra kulturnih dobara;**
- **Konstituisanje Savjeta za upravljanje Područjem Kotora;**
- **Kreiranje Liste prioriteta nepokretnih kulturnih dobara u najvećem riziku od propadanja koji zahtijevaju hitnu sanaciju (objekti javnih ustanova, fortifikacioni, sakralni, memorijalni, infrastrukturni i drugi objekti...), koja će biti osnov za donošenje Programa zaštite i očuvanja kulturnih dobara za 2024. godinu;**
- **Donošenje novih rješenja o utvrđenoj kulturnoj vrijednosti i sticanju statusa kulturnog dobra;**
- **Jačanje kadrovskih kapaciteta u kulturnoj baštini;**
- **Nominovanje novih dobara na UNESCO Listu svjetske baštine (materijalnih i nematerijalnih), kroz pojedinačne i serijske nominacije.**

➤ **MEDIJI**

Direktorat za medije sprovodi Zakon o medijima, u sklopu kojeg je najvažnije sprovođenje Konkursa za raspodjelu sredstava komercijalnim štampanim i online medijima iz Fonda za medijski pluralizam i vođenje evidencije i priprema godišnjeg izvještaja o finansijskim davanjima subjekata javnog sektora medijima na ime oglašavanja i javnih usluga.

Paralelno, Direktorat je u sklopu svoje normativne aktivnosti od kraja 2021. godine radio na pripremi Medijske strategije i tri medijska zakona (Zakon o medijima, Zakon o javnom medijskom servisu RTCG, Zakon o audiovizuelnim medijskim uslugama).

Posao je okončan u prvoj polovini ove godine, nakon čega je uslijedio period interresornog usaglašavanja ovih akata, koji je i dalje u toku.

Istovremeno, Direktorat za medije vodi brojne aktivnosti koje se tiču međunarodne saradnje, od kojih je najvažnija komunikacija sa EK, Savjetom Evrope i OEBS-om, te ima redovnu i plodotvornu komunikaciju sa medijskom zajednicom, te saradnju sa nevladinim organizacijama koje se bave medijskim politikama, kao i sa Sindikatom medija.

Veoma širok spektar obaveza sprovodi se sa četiri službenika, od kojih je jedan angažovan po ugovoru o djelu.

✓ **Predlog mjera:**

- **Imajući u vidu da Ministarstvo kulture i medija, mimo postojećih obaveza (izmjene zakonske regulative), tokom 2024. godine čeka sprovođenje 67 mjera iz Akcionog plana za sprovođenje Medijske strategije.**

➤ **MEĐUNARODNA SARADNJA I EVROPSKE INTEGRACIJE**

U oblasti međunarodne saradnje, Ministarstvo kulture i medija sprovodi projekte i koordinira programima koji za cilj imaju promociju crnogorske kulture i umjetnosti, valorizaciju kulturne baštine i prezentaciju kreativnih potencijala naših umjetnika i preduzetnika u kulturi.

Crna Gora je članica najznačajnijih organizacija, fondova i asocijacija iz oblasti kulture, čija se koordinacija vrši posredstvom Ministarstva kulture i medija: UNESCO, Kreativna Evropa, TRADUKI, Forum slovenskih kultura, Eurimages, Evropska filmska promocija, Bijenale mladih umjetnika Evrope i Mediterana, Fondacija Ana Lind, ICCROM. MKM takođe koordinira učešće Crne Gore na međunarodnim događajima u oblasti kulture, od kojih je za savremeno stvaralaštvo najznačajnije Bijenale umjetnosti u Veneciji. Od 2023. godine, Ministarstvo kulture i medija podržava i Kulturni fond mladih Zapadnog Balkana koji sprovode Regionalna kancelarija za saradnju mladih i Vlada Njemačke.

Bilateralna saradnja se ostvaruje u koordinaciji sa ministarstvima zaduženim za oblast kulture u određenoj zemlji diplomatskim putem i direktnom međuinstitucionalnom saradnjom. U oblasti kulture postoji veliki broj potpisanih sporazuma, programa i memoranduma o saradnji na bilateralnom nivou, koji se kontinuirano obnavljaju i iniciraju.

Ministarstvo kulture i medija je korisnik IPA programa prekogranične saradnje (bilateralnih i Interreg), uključujući strateške projekte. Dodatno, MKM u skladu sa kadrovskim kapacitetima aplicira za otvorene pozive u okviru navedenih IPA programa.

1. U okviru IPA CBC programa Italija-Albanija-Crna Gora, MKM je nosilac projekta **3C – Prekogranična razmjena sa ciljem razvoja kulturnih i kreativnih industrija**, koji je počeo u maju 2019. godine. Projekat je produžen zbog pandemije i završava se 30. novembra 2023. godine.

Cilj projekta je stvaranje infrastrukturnih uslova za razvoj kreativnih industrija i umrežavanje aktera iz ove oblasti u Albaniji, Crnoj Gori i regijama Pulja i Molize u Italiji. U tom smislu, stvorena je platforma za aktere iz oblasti kreativnih industrija, sproveden je veliki broj radionica, događaja, umjetničkih rezidencija. Najznačajniji rezultat u Crnoj Gori jeste rekonstrukcija Zgrade starog zatvora u Kotoru gdje je 2021. godine uspostavljen Kreativni hab sa rezidencijalnim kapacitetima, a u koji je EU uložila 1.3 miliona eura.

Aktivnosti novembar 2023: Završni događaj projekta će biti organizovan u Bariju, a MKM je u obavezi da do kraja novembra organizuje završni događaj i prezentaciju ostvarenih rezultata i proizvoda u Kreativnom habu u Kotoru.

2. U okviru programa Srbija-Crna Gora, MKM je nosilac projekta **CULT BIKE ROUTE** čiji je cilj promocija kulturne baštine i turističkih potencijala šest oština na sjeveru Crne Gore i šest opština u pograničnom dijelu Srbije. Uspostavljena je biciklistička ruta i sprovedena je procedura za nabavku bicikala za opštine u kojima će biti uspostavljen bike sharing sistem.

Aktivnosti koje slijede: Sprovođenje tenderske procedure za rekonstrukciju i opremanje Planinarskog doma Suvodo u Beranama sa ciljem uspostavljanja ciklo hotela.

3. Ministarstvo kulture i medija je nosilac strateškog projekta koji će biti finansiran u okviru novog programa IPA Južni Jadran (saradnja Italija-Albanija-Crna Gora). U okviru ovog projekta je planirana **rekonstrukcija i revitalizacija Tvrđave Španjola u Herceg Novom** koja podrazumijeva rekonstrukciju objekata u postojećim gabaritima – kulturnog dobra Tvrđava Španjole i uspostavljanje međunarodnog kreativnog centra. Cilj implementacije ovog projekta jeste prije svega zaštita kulturnog dobra od daljeg propadanja kroz stavljanje u novu, održivu i savremenu funkciju. Nakon rekonstrukcije, u objektu će postojati kapaciteti za rezidencijalne boravke umjetnika i kreativnih preduzetnika i razvoja stvaralaštva i kreativnih industrija, posebno u oblasti multimedijalne umjetnosti, ka oi primijenjenog vajarstva, grafike i slikarstva. Objekat će nakon rekonstrukcije imati uspostavljene i opremljene izložbene, prezentacione i smještajne cjeline, kancelarijski prostor i zajedničku baštu – ljetnju pozornicu. Ukupan budžet svih partnera na projektu je gotovo 5 miliona eura, od čega je za MKM opredijeljeno 1.7 miliona.

Aktivnosti koje slijede: Pregovarački i aplikacioni proces za ovaj projekat je uspješno završen i MKM je izabran za nosioca. Potpisivanje Ugovora o subвенiciji se očekuje tokom novembra, zvanične informacije čekamo i biće blagovremeno dostavljene.

MKM je u ovoj godini apliciralo za još dva projekta, u okviru programa Srbija-Crna Gora i Albanija-Crna Gora, a rezultate očekujemo uskoro.

U odnosu na proces evropskih integracija, oblast kulture je prepoznata kroz Poglavlje 26 – Obrazovanje i kultura. MKM kontinuirano prati i planira obaveze u okviru Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji kao najznačajnijeg dokumenta za proces EI koji je u potpunosti usaglašen za Programom rada Vlade Crne Gore. U oblasti kulture nema otvorenih pitanja, dok je oblasti medija pokrivena drugim poglavljima u okviru kojih imamo konkretne obaveze i zaduženja u vezi sa usaglašavanjem medijskog zakonodavstva.

✓ **Predlog mjera:**

- **Pospješivanje međunarodne saradnje u oblasti kulture kroz komunikaciju diplomatskim kanalima i direktno sa relevantnim institucijama kulture iz drugih zemalja iniciranjem potpisivanja memoranduma o saradnji i implementaciji zajedničkih projekata;**
- **Podsticanje učešća crnogorskih institucija kulture u međunarodnim fondovima čija je Crna Gora članica, s posebnim akcentom na program Kreativna Evropa i IPA programe prekogranične saradnje, sa ciljem investicija u infrastrukturu i pospješivanja konkurentnosti crnogorskog kulturnog i kreativnog sektora.**

➤ KREATIVNE INDUSTRIJE

Konkurs za sufinansiranje projekata i programa iz oblasti kreativnih industrija objavljen je u oktobru 2023. godine, sa rokom dostavljanja projektnih prijedloga do 20. novembra. Konkurs je godišnji i podrazumijeva podršku preduzetnicima i kompanijama koje su registrovane za djelatnost kulture.

Budžet konkursa je **200.000 eura** od čega je za razvoj ženskog preduzetništva u oblasti kreativnih industrija opredijeljeno 100.000 eura. **Evaluacija konkursa će morati da bude realizovana u kratkom roku**, s obzirom na činjenicu da je potrebno da svi projekti budu ugovoreni i plaćeni do kraja tekuće godine.

Kreativni habovi

Izgradnja novih i jačanje postojećih institucionalnih i infrastrukturnih kapaciteta za podršku, razvoj i promociju kulturnih i kreativnih industrija i povezanih djelatnosti predstavljaju glavni podsticaj razvoja kreativnog sektora.

U tom kontekstu, Ministarstvo kulture je realizovalo projekte rekonstrukcije/adaptacije tri objekta u cilju stavljanja u funkciju održivog korišćenja i uspostavljanja kreativnih habova koji imaju rezidencijalne kapacitete.

Kreativni hab Kotor

Projekat uspostavljanja Kreativnog haba sa rezidencijalnim kapacitetima u zgradi nekadašnjeg Zatvora, Stari grad Kotor, status nepokretno kulturno dobro, završen je 2021. godine.

Rekonstrukcija objekta je u najvećoj mjeri finansirana u okviru IPA Programa prekogranične saradnje Italija – Albanija – Crna Gora, projekat "Prekogranična razmjena sa ciljem razvoja kulture i kreativnih industrija - 3C", čiji cilj je unaprijeđenje saradnje relevantnih aktera u programskom području, kroz uspostavljanje inovativnih kulturnih i kreativnih proizvoda, baziranih na rezidencijalnim umjetničkim programima i formiranju zajedničkih prekograničnih mreža saradnje u tri uključene države.

U rekonstruisanom objektu postoje prostorni kapaciteti za rad i boravak umjetnika: radionice, prezentacije, manje konferencije. Takođe postoje prostorije za mentorski i individualni rad, kao i smještajni kapaciteti od 27 ležaja. Kreativni hab u Kotoru zamišljen je kao jedinstveni prostor za rezidencije, u kojem umjetnici rade i borave zajedno i na taj način stvaraju proizvode ili umjetnička djela iz oblasti kojima se bave.

Objektom upravlja Ministarstvo kulture i medija.

U cilju unapređenja programskog sadržaja, potrebno je sa Opštinom Kotor u najskorijem roku dogovoriti način upravljanja i održavanja Haba posredstvom neke od lokalnih ustanova kulture uz direktan nadzor MKM. Hab u Kotoru je izuzetno značajan resurs našeg Ministarstva i čitavog sektora kreativnih industrija. Neophodno je stoga animirati lokalnu zajednicu a obzirom na ograničene kapacitete MKM, lokalne institucije kulture bi trebalo da se uključe.

Kreativni hab Bar

Projekat uspostavljanja Kreativnog haba za savremeno vajarstvo, modelovanje i multimediju sa rezidencijama u objektu br. 85 – Palata, Stari grad Bar, status nepokretno kulturno dobro, završen je 2020. godine.

U prizemlju objekta organizovan je multifunkcionalni prostor, koji zadovoljava informativnu, uslužnu i komercijalnu djelatnost. Osmišljen je kao prostor za druženje, odmor, prostor za kratke konsultacije i sastanke sa strankama. Multifunkcionalni prostor ima zaseban ulaz i može da funkcioniše nezavisno od kreativnih radionica i smještajnih jedinica. Na prvom spratu organizovan je radni prostor za primijenjeno vajarstvo, dok se na drugom spratu nalazi kreativni prostor za umjetnike koji se bave fotografijom, grafikom, modelovanjem. Treći sprat opredijeljen je za smještajnu zonu za umjetnike.

Objektom upravlja Opština Bar odnosno Centar za kulturu. **MKM po sporazumu između Ministarstva kulture i Opštine Bar ima obavezu uplaćivanja 25.000,00 eura godišnje za programski sadržaj haba. Neophodno revidirati Sporazum i eventualno zaključiti novi ugovor za uplatu sredstava koja su opredijeljena budžetom za 2023. godinu.**

Kuća Pekića Šavnik

Projekat uspostavljanja Rezidencijalnog centra za književnike u Kući Pekića završen je 2020. godine.

Namjera projekta je da prostor bude centar okupljanja prvenstveno književnika, a potom i drugih umjetnika. U prizemlju objekta postoji multifunkcionalni prostor koji pruža brojne mogućnosti u dijelu i organizacije kulturnih i drugih događaja. Potkrovlje objekta, koje je rezidencijalnog karaktera, namijenjeno je za boravak i stvaranje književnika.

Objektom upravlja Opština Šavnik. Po sporazumu iz 2020. godine, ministarstvo ima obavezu uplate sredstava u iznosu od 10.000 godišnje za programski sadržaj. Neophodno organizovati sastanak s Opštinom Šavnik u cilju dogovora oko programskih aktivnosti (organizacija rezidencije za pisce), revidirati sporazum i eventualno zaključiti novi ugovor za uplatu sredstava koja su opredijeljena budžetom za 2023. godinu.

U odnosu na planove i aktivnosti Direktorata za kreativne industrije, neophodno je definisati generalni koncept za upravljanje habovima i organizaciju programskog sadržaja u skladu sa politikom MKM u oblasti kreativnih industrija i NPRK.

➤ Predlog mjera:

- **Dalji razvoj i unaprijeđenje sektora kreativnih industrija, uz definisanje koncepta za upravljanje kreativnim habovima i organizaciju programskog sadržaja u skladu sa politikom MKM u oblasti kreativnih industrija i Nacionalnim programom razvoja kulture.**

➤ **FINANSIJKO POSLOVANJE**

Zakonom o budžetu za 2023. godinu planirana su sredstva za Ministarstvo kulture i medija u iznosu od 25.879.497,30 eura. Tekući budžet nakon preusmjeravanja iznosi 26.263.109,89, odnosno 25.418.910,42 eura.

Pregled budžetskih sredstava Ministarstva kulture i medija i sopstevnih prihoda koje ostvaruju javne ustanove kulture:

Izvor sredstava	Korisnik Budžeta	Ekonomska klasifikacija	Tekući budžet	Preostalo	Izvršeno
Aktivnost: Podrška kulturno umjetničkom stvaralaštvu			2,166,482.25	575,303.34	1,591,178.91
Aktivnost: Razvoj kulture na sjeveru			341,251.21	171,037.21	170,214.00
Aktivnost: Projekti od kapitalnog značaja za kulturu			607,616.35	556,437.30	51,179.05
Aktivnost: Kreativne industrije			393,000.00	393,000.00	0.00
Aktivnost: Podrška istraživanju i zaštiti kulturnog nasleđa			1,217,724.25	694,004.39	523,719.86
Aktivnost: Crnogorska nacionalna komisija za UNESCO			118,021.74	101,920.54	16,101.20
Aktivnost: Sprovođenje konzervacija i arheoloških istraživanja			1,223,830.47	456,307.96	767,522.51
Aktivnost: Djelatnosti Crnogorskog narodnog pozorišta			3,237,479.60	1,025,934.96	2,211,544.64
Aktivnost: Djelatnost Kraljevskog pozorišta Zetski dom			857,816.51	283,361.11	574,455.40
Aktivnost: Djelatnost Crnogorske kinoteke			568,956.00	184,242.82	384,713.18
Aktivnost: Djelatnost Muzičkog centra			2,607,008.64	815,020.85	1,791,987.79
Aktivnost: Djelatnost Filmskog centra			2,344,419.26	1,244,891.68	1,099,527.58
Aktivnost: Djelatnost Narodnog muzeja			2,636,695.00	991,583.73	1,645,111.27
Aktivnost: Djelatnost Muzeja savremene umjetnosti			1,210,256.50	596,401.41	613,855.09
Aktivnost: Djelatnost Pomorskog muzeja			404,172.01	151,066.27	253,105.74
Aktivnost: Djelatnost Prirodnjačkog muzeja			498,037.14	138,531.64	359,505.50
Aktivnost: Djelatnost Nacionalne biblioteke Đurđe Crnojević			1,587,103.26	416,878.21	1,170,225.05
Aktivnost: Djelatnost Biblioteke za slijepe			338,238.31	107,854.19	230,384.12
Aktivnost: Podrška razvoju medijskog pluralizma			961,031.85	816,348.61	144,683.24
Aktivnost: Prenos radio difuznog signala na teritoriji Crne Gore preko radio difuznog predajnika			743,604.72	222,755.95	520,848.77
Aktivnost: Podrška za razvoj kulture djece i mladih			100,000.00	100,000.00	0.00
Aktivnost: Upravljanje i administracija			1,990,321.99	1,056,390.80	933,931.19
Aktivnost: Objedinjene javne nabavke			110,042.83	69,359.25	40,683.58
UKUPNO			26,263,109.89	11,168,632.22	15,094,477.67

Naziv	Ostvareni sopstveni prihodi na 31.10.2023. godine	Izvršenje sopstvenih prihoda na 31.10.2023. godine
JU Crnogorsko narodno pozorište	183,270.50	29,669.65
JU Kraljevsko pozorište Zetski dom	9,309.50	5,300.00
JU Crnogorska kinoteka	13,900.00	13,900.00
JU Muzički centar	161,725.75	112,833.50
JU Filmski centar	0.00	0.00
JU Narodni muzej	790,586.51	493,123.69
JU Muzej savremene umjetnosti	200.00	176.08
JU Pomorski muzej	137,011.26	92,686.63
JU Prirodnjački muzej	2,700.00	2,700.00
JU Nacionalna biblioteka Đurđe Crnojević	26,620.52	15,530.00
JU Biblioteka za slijepe	0.00	0.00
JU Centar za konzervaciju i arheologiju	32,821.25	18,205.20
UKUPNO	1,358,145.29	784,124.75

Ministarstvo kulture i medija će u skladu sa raspoloživim budžetskim sredstvima do kraja 2023. godine realizovati sve planirane obaveze.

➤ **Predlog mjera:**

- **Iznaći najbolje mehanizme finansiranja javnih ustanova kulture u saradnji sa Ministarstvom finansija, a u skladu sa preporukama DRI**
- **Unaprijediti monitoring i eveluaciju namjenskog trošenja sredstava koja se dodjeljuju kroz ugovore o sufinansiranju projekata/programa u svim oblastima kulture i medija**

➤ **KADROVSKI KAPACITETI**

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Ministarstva kulture i medija broj 18/5-04-040/22- 5659/1 od 01.07.2022. godine, sistematizovana su 82 radna mjesta za 82 izvršioca.

Od 82 sistematizovana radna mjesta, popunjeno je 41 radno mjesto. Kadrovskim planom Ministarstva kulture i medija za 2023. godinu, planirano je popunjavanje 18 radnih mjesta, od kojih je na dan 31.10.2023. godine, popunjeno 7 radnih mjesta, donijete Odluke o izboru kandidata za popunu 5 radnih mjesta, dok konkurs/oglas nije raspisan za 6 radnih mjesta.

➤ **Predlog mjera:**

- **U narednom periodu potrebno je sagledati postojeću organizacionu strukturu i u skladu sa analizom stanja kadrovskih kapacita i obaveza u oblastima za koje se osniva Ministarstvo kulture i medija, donijeti novi Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji i u skladu sa analizom obazbijediti jačanje kadrovskih kapaciteta popunjavanjem upražnjenih radnih mjesta.**

➤ **JAVNE NABAVKE**

Ministarstvo kulture i medija je, u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama, donijelo Plan javnih nabavki za 2023. godinu 19. januara 2023. godine, na koji je Ministarstvo finansija, kao nadležni organ, dalo saglasnost. Isti je objavljen na portalu javnih nabavki CEJN u zakonskom roku, tj. do 31. januara 2023. godine. Planom je predviđena nabavka roba i usluga u vrijednosti od 124.820,00€ bez PDV-a, dok PDV iznosi 26.212,20€.

Pregled ugovora koji su na snazi, kao i ugovora koji su istekli i potrebno je pokrenuti nove postupke nabavke, a u skladu sa Planom javnih nabavki za 2023. godinu:

Predmet nabavke	Ugovorena vrijednost bez PDV-a	Vrsta postupka	Status nabavke	Trajanje ugovora
Nabavka rezervnih djelova sa održavanjem vozila	11,570.00	jednostavna nabavka	Ugovor sa Omnioil doo Podgorica	01.12.2023. godine
Usluge prevođenja	14,000.00	jednostavna nabavka	Ugovor sa Double L doo Podgorica	08.11.2023. godine
Usluge štampanja	12,400.00	jednostavna nabavka	Ugovor sa Grafo group doo Podgorica	25.11.2023. godine
Usluge izrade dizajna	11,600.00	jednostavna nabavka	Ugovor sa DPC doo Podgorica	05.12.2023. godine
Usluge organizovanja putovanja saradnika pri realizaciji događaja iz oblasti kulture i medija	13,950.00	jednostavna nabavka	Ugovor sa turističkom agencijom Marco Polo Agency doo Podgorica	Ugovor istekao 27.10.2023. godine
Usluge organizovanja službenih putovanja	37,000.00	otvoreni postupak	Ugovor sa turističkom agencijom Montenegro Tourist Service doo Podgorica	14.12.2023. godine
Usluge organizacije svečane dodjele Njegoševe nagrade	23,958.10	jednostavna nabavka	Ugovor sa dpc doo Podgorica	do realizacije događaja

Dana 18.10.2023. godine izvršen je inspeksijski nadzor od strane inspektora za javne nabavke, te je Zapisnikom o inspeksijskom nadzoru konstatovano da nema nepravilnosti.

Ministarstvo kulture i medija je, u skladu sa Uredbom o načinu planiranja i sprovođenja centralizovanih javnih nabavki, dostavilo Upravi za katastar i državnu imovinu Plan centralizovanih javnih nabavki za 2023. godinu, čija vrijednost iznosi 96,996.58€ sa PDV-om.

Predmet nabavke	Procijenjena vrijednost bez PDV-a	Iznos PDV-a	Ukupno
Kancelarijski materijal	16,528.00	3,470.88	19,998.88
Gorivo za potrebe Ministarstva	37,190.00	7,809.90	44,999.90
Usluge obaveznog osiguranja vozila	4,500.00	0.00	4,500.00
Kasko osiguranje	2,500.00	0.00	2,500.00
Osiguranje zaposlenih	3,000.00	0.00	3,000.00
Nabavka vozila	16,528.00	3,470.88	19,998.88
Nabavka namještaja	1,652.00	346.92	1,998.92
UKUPNO	81,898.00	15,098.58	96,996.58

✓ Predlog mjera:

- Unaprijediti sistema planiranja potreba za javnim nabavkama roba i usluga unutar organizacionih jedinica.

➤ DRŽAVNA POMOĆ

Ministarstvo kulture i medija je izvršilo prijavu državne pomoći, Agenciji za zaštitu konkurencije i ista je donijela Rješenje od 27.02.2023. godine kojim se utvrđuje da je prijavljena državna pomoć usklađena sa Zakonom o kontroli državne pomoći.

Prijavom državne pomoći obuhvaćene su sledeće aktivnosti:

- sufinansiranje podrške kulturno-umjetničkom stvaralaštvu;
- sufinansiranje podrške istraživanju i zaštiti kulturnog nasljeđa;
- sufinansiranje obaveza predviđenih kroz Aktivnost Razvoj kulture na sjeveru Crne Gore;
- sufinansiranje obaveza predviđenih kroz Aktivnost Kreativne industrije
- sufinansiranje podrške za razvoj kulture djece i mladih.

Obaveza Ministarstva je da vrši unos dodijeljene državne pomoći u odgovarajuće registre državne pomoći kroz opšti registar državne pomoći i de minimis registar u skladu sa zakonskim rokovima propisanim Zakonom o kontroli državne pomoći.

➤ KONCESIJE

Tvrđava Besac

Vlada Crne Gore je 17. septembra 2020. godine donijela Odluku o dodjeli koncesije za valorizaciju nepokretnog kulturnog dobra „Tvrđava Besac“, Virpazar, Opština Bar („Službeni list Crne Gore broj broj 96/2020), na osnovu koje su Vlada Crne Gore – Ministarstvo kulture i Konzorcijum „Istra Besac“ Bar, 19. oktobra 2020. godine zaključili Ugovor o koncesiji za valorizaciju nepokretnog kulturnog dobra „Tvrđava Besac“, Virpazar, Opština Bar.

Ugovor je zaključen na određeno vrijeme i prestaje istekom Koncesionog perioda. Period trajanja Koncesije je 30 (trideset) godina nakon datuma početka operativnog poslovanja.

Koncesiono društvo „Istra Besac“ Bar je 30.03.2023. godine dostavilo Ministarstvu kulture i medija Potvrdu o koncesionoj naknadi za period 25.09.2021 – 31.12.2022. godine, u iznosu od 4.676,90€ i ista je uplaćena na poseban račun Uprave prihoda i carina, čija je raspodjela izvršena u skladu sa članom 13 Zakona o finansiranju lokalne samouprave ("Sl. list CG", br. 3/19 i 86/22).

Zadužbina Ljubatovića

Vlada Crne Gore je 30. jula 2020. godine donijela Odluku o dodjeli koncesije za valorizaciju nepokretnog kulturnog dobra „Zadužbina Ljubatovića“, Risan, Opština Kotor („Službeni list Crne Gore broj broj 96/2020), na osnovu koje su Vlada Crne Gore – Ministarstvo kulture i medija i Konzorcijum „BRIV“- „NEMESIS“ Kotor, 8. oktobra 2020. godine zaključili Ugovor o koncesiji za valorizaciju nepokretnog kulturnog dobra „Zadužbina Ljubatovića“, Risan, Opština Kotor.

Ugovor je zaključen na određeno vrijeme i prestaje istekom Koncesionog perioda. Period trajanja Koncesije je 30 (trideset) godina nakon datuma početka operativnog poslovanja.

Koncesionar je završio izradu tehničke dokumentacije, te po dobijanju smjernica Uprave za zaštitu kulturnih dobara izradio Konzervatorski projekat. Na konzervatorski projekat, u skladu sa

zakonom, dobijena je saglasnost Uprave za zaštitu kulturnih dobara br. UPI -05-198/2018-12 od 02.06.2022. godine.

Koncedent je obaviješten od strane Mitropolije crnogorsko-primorske o sudskom postupku koji se vodi po tužbi Mitropolije crnogorsko-primorske, protiv tužene Države Crne Gore. Predmet parničnog postupka je utvrđivanje prava svojine na nepokretnostima označenim kao k.p. 1063, 1064, 1065, 1066 sa objektima 1 i 2 i 1067 sve KO Risan I, na kojima se nalazi nepokretno kulturno dobro „Zadužbina Ljubatovića“, po kome je donijeta presuda Osnovnog suda u Kotoru od 01.04.2022. godine kojom se usvaja tužbeni zahtjev Mitropolije crnogorsko-primorske. U daljem postupku Zaštitnik imovinsko-pravnih interesa - Kancelarija Kotor je izjavio žalbu PZ br. 332/16 od 19.04.2022. godine Višem sudu u Podgorici. Po predmetnoj žalbi nije donijeta odluka. Imajući u vidu navedeno, sve aktivnosti na realizaciji predmetnog ugovora su obustavljene.

✓ **Predlog mjera:**

- **Razmotriti Ugovor o angažovanju nezavisnog finansijskog revizora tokom kocesionog perioda valorizacije kulturnih dobara u skladu sa Ugovorom o koncesiji i Zakonom o javnim nabavkama.**

➤ **KAPITALNI PROJEKTI U OBLASTI KULTURE**

Ministarstvo kulture i medija je u 2023. godini u saradnji sa Programom ujedinjenih nacija za razvoj (UNDP) i Upravom za zaštitu kulturnih dobara izvršilo dopunu konzervatorskog projekta Adaptacija palate Drago-Stari grad Kotor, a u cilju stvaranja uslova za raspisivanje postupka javne nabavke za izbor izvođača radova, koji će sprovesti Uprava za kapitalne projekte. Ukupna vrijednost projekta iznosi 633.587,22€. Takođe, navedeni projekat je kandidovan i kroz Kapitalni budžet za 2024. godinu. Imajući u vidu da je Palata Drago pojedinačno kulturno dobro pa su radovi na poboljšanju njenog opšteg stanja od velikog značaja za zaštitu, valorizaciju i prezentaciju kuturne baštine, ujedno što se objekat nalazi u Starom gradu, integralnom dijelu Prirodnog i kuturno-istorijskog područja Kotora, upisanog na listu Svjetske baštine.

Ministarstvo kulture i medija je u 2023. godini u saradnji sa tadašnjim Ministarstvom ekologije, prostornog planiranja i urbanizama, JU Muzej savremene umjetnosti Crne Gore i JU Prirodnjački muzej Crne Gore pripremlilo projektni zadatak za raspisivanje Međunarodnog konkursa za idejno arhitektonsko rješenje Muzeja savremene umjetnosti, Prirodnjačkog muzeja i parka kulture i umjetnosti sa pratećim sadržajima. Projekat izgradnje objekta JU Muzej savremene umjetnosti Crne Gore kandidovan je kroz Kapitalni budžet za 2024. godinu čija ukupna vrijednost iznosi 15 mil. eura, dok je u 2024. godini planiran izdatak od 750.000€.

Ministarstvo je 27. oktobra 2023. godine, u cilju podrške na unapređenju stanja infrastrukture u oblasti kulture u Crnoj Gori, u svim fazama njenog upravljanja, osmišljavanjem konkretnih aktivnosti, mjera i programa, analizom i podrškom u pronalaženju i realizaciji prilika za finansiranje, i njihovim sprovođenjem kroz optimalni model implementacije, potpisalo Memorandum o razumijevanju sa Kancelarijom Ujedinjenih nacija za projektne usluge (UNOPS).

➤ **Predlog mjera:**

- **Kontinuirano stvarati nepochodne uslove za infrastrukturna ulaganja u oblasti kulture kroz podršku države i međunarodnih partnera.**

➤ **SARADNJA SA NVO**

Ministarstvo kulture i medija je tokom 2023. godine je u skladu sa propisima raspisalo JAVNI KONKURS Kultura spaja: od amatera do profesionalaca za raspodjelu sredstava za finansiranje projekata/programa nevladinih organizacija u oblastima kulture i umjetnosti.

Strateški ciljevi čijem će ostvarenju doprinijeti projekti/programi nevladinih organizacija su:

- Razvoj amaterskog kulturno-umjetničkog stvaralaštva;
- Očuvanje nematerijalne kulturne baštine, izvornih i tradicionalnih kulturnih i etno-kulturnih osobnosti i
- Prezentacija, promocija i internacionalizacija amaterskog kulturno-umjetničkog stvaralaštva i nematerijalne kulturne baštine.

Ukupan iznos sredstava za projekte i programe NVO koja se mogu raspodijeliti ovim konkursom je 421.171,77 €, dok je evaluacija konkursnih prijava u toku.

➤ **Predlog mjera:**

- **Obezbjeđivati kontinuiranu podršku projektima i programima NVO-o u skladu sa zakonom.**

II PREDLOG PRIORITETA IZ NADLEŽNOSTI MINISTARSTVA KULTURE I MEDIJA ZA PRIPREMU PROGRAMA RADA VLADE ZA 2024. GODINU

Prioritet	1. VLADAVINA PRAVA I JEDNAKE ŠANSE									
Cilj 1	Cilj 1.4. Unapređenje ambijenta u oblasti slobode izražavanja i slobode medija									
Indikator učinka	Polazna vrijednost (kako je navedeno u SPRV 2022-2024)			Ostvarena vrijednost u 2022.		Prelazna vrijednost – 2023.		Ciljana vrijednost – 2024.		
Indeks slobode medija ¹	/			63		55		50		
Aktivnosti	Indikator rezultata	Nadležne institucije i nadležne komisije	Naziv sektora politike definisan Uredbom	Početak aktivnosti	Završetak aktivnosti	Sredstva za realizaciju	Izvor finansiranja	RIA, EIA	Obrazloženje aktivnosti	
Normativni dio										
1.	Utvrđiti Predlog zakona o javnom medijskom servisu Crne Gore	Utvrđen Predlog zakona	Ministarstvo kulture i medija	DDU	I kvartal 2024.	II kvartal 2024.	/	Budžet	RIA	Novim Zakonom o javnom medijskom servisu Crne Gore, unaprijediće se odredbe koje se odnose na nezavisnost, sastav, profesionalnost i zaštitu Savjeta i rukovodstva Savjeta RTCG.
Veza sa PPCG		10. Informatičko društvo i mediji – C) Audiovizuelna politika – 5.								
Veza sa zaključkom Vlade		/								
2.	Utvrđiti Predlog zakona o audio-vizuelnim medijskim uslugama	Utvrđen Predlog zakona	Ministarstvo kulture i medija	DDU	I kvartal 2024.	II kvartal 2024.	/	Budžet	RIA	Novim zakonom izvršiće se potpuno usaglašavanje sa Direktivom (EU) 2018/1808 Evropskog parlamenta i Evropskog Savjeta od 14. novembra 2018. godine o izmjenama i dopunama Direktive 2010/13/EU o koordinaciji određenih zakonskih odredbi, regulaciji ili

¹ Napomena: Indikator revidiran u PRV 2023. (Izvor: Reporteri bez granica <https://rsf.org/en/country/montenegro>)

											upravnim radnjama u državama članicama koje se tiču pružanja audio-vizuelnih medijskih usluga, kao i dalje jačanje i profesionalnosti Savjeta i rukovodstva AEM-a.
Veza sa PPCG		10. Informatičko društvo i mediji – C) Audiovizuelna politika – 4.									
Veza sa zaključkom Vlade		/									
3.	Utvrđiti Predlog zakona o medijima	Utvrđen Predlog zakona	Ministarstvo kulture i medija	DDU	I kvartal 2024.	II kvartal 2024.	/	Budžet	RIA	Novim Zakonom o medijima će se unaprijediti odredbe koje se odnose na transparentnost vlasništva, evidencije, državnu pomoć, Evidenciju medija, uvesti nove odredbe kojima se po prvi put daje definicija novinara, predviđa Inspektor za medije i mogućnost osnivanja lokalnih fondova za podsticanje pluralizma i raznovrsnosti medija u jedinicama lokalne samouprave u kojima ne postoje lokalni javni emiteri.	
Veza sa PPCG		10. Informatičko društvo i mediji – C) Audiovizuelna politika – 6.									
Veza sa zaključkom Vlade		/									
4.	Pripremiti Izvještaj o realizaciji Akcionog plana Medijske strategije 2023–2027. za 2023. godinu	Usvojen izvještaj	Ministarstvo kulture i medija	DDU	IV kvartal 2023.	I kvartal 2024.	/	Budžet	Ne	Izvještaj će prikazati stepen realizacije aktivnosti definisanih Akcionim planom Medijske strategije 2023–2027. za 2023. godinu.	
Veza sa PPCG		10. Informatičko društvo i mediji – C) Audiovizuelna politika – 6.									
Veza sa zaključkom Vlade		/									

Prioritet	4. OBRAZOVANJE I DRUŠTVO ZASNOVANO NA ZNANJU									
Cilj	4.2 Jednake šanse za sve u kulturi									
Indikator učinka	Polazna vrijednost (kako je navedeno u SPRV 2022-2024)	Ostvarena vrijednost u 2022.	Prelazna vrijednost – 2023.			Ciljana vrijednost - 2024.				
Broj stečenih stručnih zvanja u konzervatorskoj, muzejskoj, bibliotečkoj i arhivskoj djelatnosti ²	/	99	130			160				
Procenat usaglašenih propisa u oblasti bibliotečke djelatnosti ³	0	0%	50%			100%				
Aktivnosti	Indikator rezultata	Nadležne institucije i nadležne komisije	Naziv sektora politike definisan Uredbom	Početak aktivnosti	Završetak aktivnosti	Sredstva za realizaciju	Izvor finansiranja	RIA, EIA	Obrazloženje aktivnosti	
Tematski dio										
1.	Pripremiti Program zaštite i očuvanja kulturnih dobara za 2024. godinu	Donijet Program	Ministarstvo kulture i medija	NOK	I kvartal 2024.	I kvartal 2024.	1.000 000 €	Budžet	RIA	Realizacijom Programa obezbjeđuje se ravnomjeran tretman kulturnih dobara na teritoriji države i unapređenje stanja kulturnih dobara, što je ključni osnov za pravilno upravljanje i stavljanje u funkciju održivog korišćenja.

² Napomena: Indikator revidiran u PRV 2023. (Izvor: MKM – Evidencija izdatih uvjerenja o stečenim stručnim zvanjima, koja se vodi na osnovu čl. 47 Pravilnika o vrsti i stepenu stručne spreme, programu i načinu polaganja stručnog ispita i stručnim zvanjima za vršenje poslova konzervatorske, muzejske, bibliotečke i arhivske djelatnosti („Službeni list CG“, br. 22/12, 26/12 i 70/20))

³ Napomena: Indikator revidiran u PRV 2023. (Izvor: Službeni list CG, internet stranice Vlade CG, MKM)

Veza sa PPCG		/									
Veza sa zaključkom Vlade		/									
2.	Pripremiti Izvještaj o realizaciji Programa zaštite i očuvanja kulturnih dobara za 2023. godinu	Usvojen Izvještaj	Ministarstvo kulture i medija	NOK	IV kvartal 2023.	I kvartal 2024.	/	Budžet	Ne	Izvještaj će prikazati stepen realizacije aktivnosti planiranih Programom zaštite i očuvanja kulturnih dobara za 2023.	
Veza sa PPCG		/									
Veza sa zaključkom Vlade		br. 07-082/23-1921/2 od 4.5.2023. godine									
3.	Pripremiti Izvještaj o realizaciji Akcionog plana Nacionalnog programa razvoja kulture 2023–2027. za 2023. godinu	Usvojen Izvještaj	Ministarstvo kulture i medija	NOK	IV kvartal 2023.	I kvartal 2024.	/	Budžet	Ne	Izvještaj će prikazati stepen realizacije aktivnosti definisanih Akcionim planom Nacionalnog programa razvoja kulture 2023–2027. za 2023. godinu.	
Veza sa PPCG		/									
Veza sa zaključkom Vlade		br. 07-010/23-3680/2 od 5.9.2023. godine									
4.	Izraditi Analizu primjene i potrebe inoviranja Zakona o kulturi	Usvojena Analiza	Ministarstvo kulture i medija, Radno tijelo (predstavnici javnih	NOK	IV kvartal 2023.	II kvartal 2024.	5.000 €	Budžet	RIA	Analiza primjene i potrebe inoviranja Zakona o kulturi predstavlja osnov za pripremu Zakona o kulturi. Pregled će sadržati analizu primjene propisa kao i analizu u odnosu	

			ustanova kulture, nezavisne kulturne scene, stručne javnosti, resornih ministarstava)							usklađenosti sa međunarodnim dokumentima, sa preporukama za unapređenje Zakona o kulturi.
Normativni dio										
5.	Utvrđiti Predlog zakona o izmjenama Zakona o bibliotečkoj djelatnosti	Utvrđen Predlog zakona	Ministarstvo kulture i medija	NOK	III kvartal 2023.	I kvartal 2024.	/	Budžet	RIA	Izmjenama odredbi ovog Zakona unaprijediće se postojeći normativni okvir što predstavlja ključni osnov za uspostavljanje i primjenu savremenih standarda u bibliotečkoj djelatnosti, posebno kada su u pitanju OSI.
Veza sa PPCG		26: Obrazovanje i kultura – B) Kultura – 12.								
Veza sa zaključkom Vlade		/								
6.	Utvrđiti Predlog zakona o izmjenama Zakona o muzejskoj djelatnosti	Utvrđen Predlog zakona	Ministarstvo kulture i medija	NOK	III kvartal 2023.	I kvartal 2024.	/	Budžet	RIA	Izmjenama odredbi ovog Zakona unaprijediće se postojeći normativni okvir, što predstavlja ključni osnov za uspostavljanje i primjenu savremenih standarda u muzejskoj djelatnosti, posebno kada su u pitanju OSI.
Veza sa PPCG		26: Obrazovanje i kultura – B) Kultura – 13.								
Veza sa zaključkom Vlade		/								

7.	Utvrđiti Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti kulturnih dobara	Utvrđen Predlog zakona	Ministarstvo kulture i medija	NOK	III kvartal 2023.	II kvartal 2024.	/	Budžet	RIA	Izmjenama odredbi ovog Zakona unaprijediće se postojeći normativni okvir, posebno u dijelu postupka izdavanja licenci, odnosno relicenciranja, što predstavlja ključni osnov za uspostavljanje i primjenu savremenih standarda u zaštiti i očuvanju kulturnih dobara Crne Gore.
Veza sa PPCG		26: Obrazovanje i kultura – B) Kultura – 11.								
Veza sa zaključkom Vlade		/								
8.	Utvrđiti Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kulturi	Utvrđen Predlog zakona	Ministarstvo kulture i medija, Radno tijelo (predstavnicima javnih ustanova kulture, nezavisne kulturne scene, stručne javnosti, resornih ministarstava)	NOK	II kvartal 2024.	IV kvartal 2024.	3.000 €	Budžet	RIA	Unaprijeđen Zakon o kulturi u skladu sa preporukama iz Analize i međunarodnim standardima kao i preporukama strukovnih udruženja.
Veza sa PPCG		/								
Veza sa zaključkom Vlade		/								
9.	Utvrđiti Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pozorišnoj djelatnosti	Utvrđen Predlog zakona	Ministarstvo kulture i medija, Radno tijelo (predstavnicima javnih ustanova kulture, nezavisne	NOK	II kvartal 2024.	IV kvartal 2024.	1.200 €	Budžet	RIA	Izmjenama i dopunama Zakona o pozorišnoj djelatnosti obezbijediće se dalji razvoj filmske i pozorišne djelatnosti kroz podršku stvaranju prostornih i tehničkih kapaciteta, optimizaciji uslova za decentralizaciju sadržaja, međunarodnoj saradnji, razmjeni programa,

			kulturne scene, stručne javnosti, resornih ministarstava)								zastupljenosti i ravnomjernom regionalnom razvoju teatra, kao i u pogledu veće dostupnosti sadržaja licima s invaliditetom.
Veza sa PPCG		/									
Veza sa zaključkom Vlade		/									
10.	Pripremiti Uredbu o izmjenama i dopunama Uredbe o kriterijumima i načinu dodjeljivanja statusa istaknuti kulturni stvaralac	Donijeta Uredba	Ministarstvo kulture i medija, Radno tijelo (predstavnici javnih ustanova kulture, nezavisne kulturne scene, stručne javnosti, resornih ministarstava)	NOK	IV kvartal 2023.	II kvartal 2024.	/	Budžet	RIA	Izmjena i dopunama Uredbe unaprijediće se sistem dodjele statusa u domenu priznavanja međunarodnih nagrada u različitim oblastima kulture i uvođenja nacionalnih nagrada u pojedinim oblastima. Takođe, izmjenama Uredbe dopriniće se usklađivanju sa savremenim trenutkom i kompatibilnim praksama u razvijenijim kulturnim sistemima.	
Veza sa PPCG		/									
Veza sa zaključkom Vlade		/									
11.	Pripremiti Uredbu o izmjenama i dopunama Uredbe o kriterijumima za određivanje manifestacija i festivala od posebnog značaja za kulturu Crne Gore	Donijeta Uredba	Ministarstvo kulture i medija, Radno tijelo (predstavnici javnih ustanova kulture, nezavisne kulturne scene, stručne javnosti,	NOK	IV kvartal 2023.	III kvartal 2024.	/	Budžet	RIA	Izmjenama i dopunama Uredbe obezbijediće se precizno definisanje parametara odlučivanja po pitanju značaja festivala u cilju unapređenja kriterijuma i sistema evaluacije za praćenje programa festivala od posebnog značaja za kulturu Crne Gore.	

			resornih ministarstava)							
Veza sa PPCG	/									
Veza sa zaključkom Vlade	/									

Pored navedenih prioriteta koji će služiti kao osnov za pripremu Programa rada Vlade za 2024. godinu, Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji i Srednjoročnog programa rada Vlade, u nastavku se nalazi **pregled ostalih prioriteta Ministarstva kulture i medija u 2024. godini:**

- inoviranje pravnog okvira u oblasti izdavanja odobrenja za privremeno iznošenje kulturnih dobara u inostranstvo **(I kvartal)**;
- uređivanje pravnog okvira u oblasti posebnih oblika podrške razvoju kulture u dijelu koji se odnosi na otkup knjiga **(III kvartal)**;
- uređivanje i inoviranje pravnog okvira (podzakonskih akata) u oblasti kinematografije **(IV kvartal)**;
- uređivanje pravnog okvira u oblasti utvrđivanja statusa reprezentativnog strukovnog udruženja, kroz razmatranje uvođenja adekvatnih modela finansiranja i obezbjeđivanja prostora za rad reprezentativnih strukovnih udruženja u kulturi **(IV kvartal)**;
- unapređenje institucionalne mreže u kulturi (stvaranje neophodnih mehanizama u cilju unapređenja zaštite i očuvanja nematerijalne kulturne baštine, Centra za očuvanje nematerijalne kulturne baštine) **(kontinuirano)**;
- unapređenje sistema upravljanja i planiranja u kulturi (opštinski nivo, puna primjena intersektorskih strategija, itd) **(kontinuirano)**;
- unapređenje kadrovskih kapaciteta u kulturi kroz analizu kadrovskih potreba u Ministarstvu kulture i medija i javnih ustanova kulture (uključujući i potrebu za zapošljavanjem, stručnim usavršavanjem i doedukacijama) **(kontinuirano)**;
- uvećanje budžeta za kulturu na godišnjem nivou **(tokom pripreme budžeta)**;
- unapređenje sistema finansiranja kroz iznalaženje adekvatnih mehanizama finansiranja javnih ustanova kulture u saradnji sa Ministarstvom finansija, a u skladu sa preporukama DRI **(IV kvartal 2023 i I kvartal 2024)**;
- unapređenje sistema monitoringa i evaluacije namjenskog trošenja sredstava koja se dodjeljuju kroz ugovore o sufinansiranju projekata/programa u svim oblastima kulture i medija **(IV kvartal 2023 i I kvartal 2024)**;
- analiza stanja objekata, infrastrukturnih uslova i opreme u ustanovama kulture kroz nastavak ulaganja u već započeta infrastrukturna ulaganja (izgradnja zgrade Muzeja savremene umjetnosti, Prirodnjačkog muzeja, obezbjeđivanje prostora za izgradnju objekta Biblioteke za slijepe i dr., u skladu sa raspoloživim budžetskim sredstvima) **(kontinuirano)**;
- razvijanje posebnih modela saradnje i komunikacije zasnovanim na participativnom modelu svih relevantnih aktera u kulturi (mreže, platforme i sl.) **(kontinuirano)**;

- unapređenje sistema zaštite kulturne baštine kroz jačanje zakonodavnog i institucionalnog okvira, kroz različite aktivnosti od stvaranja uslova za donošenje ključnih strateških dokumenata, izradu informacionih sistema u oblasti kulturne baštine, digitalnog registra kulturnih dobara, integralne zaštite kulturne baštine - izrada studija zaštite kulturne baštine za potrebe planskih dokumenata, izrada novih i revizija postojećih menadžment planova/planova upravljanja; jačanje Sistema upravljanja I unapređenje stanja dobara koja se nalaze na UNESCO listi, unapređenje rada Nacionalne komisije za UNESCO, Savjeta za upravljanje područjem Kotora, do izrade jedinstvene liste prioriteta intervencija nepokretnih i pokretnih kulturnih dobara **(kontinuirano)**;
- stvaranje uslova za vršenje istraživanja u segmentima kulturne baštine koja nije u dovoljnoj mjeri vrednovana, odnosno valorizovana (industrijska baština, arhitektura XX vijeka, tradicionalna/ ruralna arhitektura uključujući i katune, kulturni pejzaž i dr.) **(kontinuirano)**;
- podsticanje razvoja kulturno-umjetničkog stvaralaštva kroz integrisanje svih umjetničkih i stvaralačkih resursa i njihovoj boljoj prezentaciji **(kontinuirano)**;
- podsticanje razvoja kulturnih i kreativnih industrija kako bi se omogućili što bolji uslovi pojedincima i firmama, da svoj kreativni i preduzetnički potencijal usmjere na održiv način i ekonomski valorizuju svoj rad u različitim oblastima **(kontinuirano)**;
- jasno definisanje koncepta za upravljanje već postojećih kreativnih habova i uz adekvatnu organizaciju programskog sadržaja **(I kvartal)**;
- formiranje, infrastrukturno opremanje i programsko profilisanje kreativnih habova Jusovača u Podgorici, Cerovo u Bijelom Polju i Španjola u Herceg Novom **(kontinuirano)**;
- snaženje medijskog sektora i medijskog pluralizma kroz izmjenu zakonodavnog okvira u oblasti medija, te obezbjeđivanje monitoringa kako bi se blagovremeno prikupili podaci o postizanju ciljeva i rezultata tokom realizovanja aktivnosti definisanih Medijskom strategijom 2023-2027. **(IV kvartal 2023 i I kvartal 2024)**;
- reorganizacija konkursa i konkursnih procedura u svim oblastima, u skladu sa analizom stanja baziranom na dosadašnjim konkursnim procedurama **(I kvartal)**;
- jačanje kulturne saradnje u okviru međunarodnih programa i inicijativa, kao i jačanje bilateralne saradnje, te osnaživanje kulture u okviru prioriteta IPA finansijske perspektive 2021–2027 **(kontinuirano)**.